

John Green

Sub aceeași stea

Traducere din engleză și note de
Shauki Al-Gareeb

Pentru Esther Earl

Olandezul-cu-Lalele s-a întors cu fața spre ocean, contemplând marea care se ridică:

— Unifică, provoacă, otrăvește, ascunde, revelează. Privește-o cum se ridică și coboară, luând totul cu ea.

— Ce e? am întrebat eu.

— Apă, mi-a răspuns Olandezul. Ei bine, și timp.

PETER VAN HOUTEN, *O durere supremă*

Nota autorului

Mai mult decât o notă a autorului, aici doresc să reamintesc că această carte este o operă de ficțiune. Eu am inventat-o.

Nici romanele și nici cititorii lor nu câștigă nimic încercând să descopere dacă într-o poveste se ascund anumite fapte reale. Asemenea eforturi atacă însăși ideea că poveștile inventate pot fi importante, ceea ce constituie cumva ipoteza de bază a speciei noastre.

Vă sunt recunoscător pentru cooperarea în această chestiune.

Capitolul unu

La sfârșitul iernii celui de-al șaptesprezecelea an al vieții mele, mama a hotărât că eram prea deprimată, probabil din cauză că ieșeam arareori din casă, stăteam mult timp în pat, citeam întruna aceeași carte, mâncam din când în când și îmi petreceam o bună parte din timpul liber, pe care îl aveam din belșug, gândindu-mă la moarte.

Când citești o broșură sau un site sau orice altceva despre cancer, printre efectele secundare prezentate găsești întotdeauna depresia. Dar, de fapt, depresia nu este un efect secundar al cancerului. Depresia este un efect secundar al morții. (Și cancerul este un efect secundar al morții. Cam totul e, zău.) Dar mama credea că aveam nevoie de tratament, așa că m-a dus la domnul doctor Jim, care a fost de acord că într-adevăr înotam într-o depresie clinică, totală și paralizantă, astfel că medicamentele au trebuit să fie adaptate și eu a trebuit să mă înscriu într-un Grup de Sprijin, care se întrunea săptămânal.

Grupul de Sprijin pune în scenă o distribuție schimbătoare de personaje care se aflau în diferite stadii de boli

pricinuite de tumori. De ce se schimba distribuția? Un efect secundar al morții.

Desigur, Grupul de Sprijin era al naibii de deprimant. Se întrunea în fiecare miercuri în subsolul unei biserici episcopale din piatră, sub formă de cruce. Ne așezam în cerc chiar în mijlocul crucii, unde se uneau cele două plăci de lemn și unde ar fi trebuit să se afle inima lui Iisus.

Am observat asta din cauză că Patrick, conducătorul Grupului de Sprijin și singura persoană din sală care avea peste optsprezece ani, vorbea despre inima lui Iisus la fiecare afurisită de întrunire, despre cum noi, tinerii supraviețuitori ai cancerului, ne aflam chiar în inima sacră a lui Hristos și toate alea.

În inima Domnului, lucrurile se desfășurau în felul următor: cei șase sau șapte sau zece dintre noi intram (pe propriile picioare sau în scaunul cu roțile), beam limonadă și înfulecam niște prăjiturile dintr-o ofertă amărâtă, ne așezam în Cercul Încrederii și îl ascultam pe Patrick spunând pentru a mia oară povestea vieții lui extrem de nefericite — că avusese cancer la boase și medicii îi spusese că o să moară, dar el n-a murit, iar acum se afla aici cu noi, un adult în toată firea, stând în pivnița unei biserici în cel de-al 137-lea cel mai frumos oraș din America, divorțat, înnebunit după jocuri video, lipsit aproape în totalitate de prieteni, de-abia câștigând niște bani prin cercetarea trecutului său cancerigen, încercând ușor-ușor să își termine masterul care nu îi va îmbunătăți perspectivele în carieră, așteptând, asemenea nouă, ca sabia lui Damocles de deasupra capului său să cadă și să-i ofere ușurarea de care a scăpat acum mulți ani când cancerul i-a luat ambele testicule și i-a

lăsat în schimb acel lucru pe care cel mai generos suflet l-ar numi viață.

ȘI VOI AȚI PUTEA FI NOROCOȘI!

Apoi ne prezentam. Nume. Vârstă. Diagnostic. Cum ne simțim azi. Eu sunt Hazel, spuneam când îmi venea rândul. Am șaisprezece ani. Inițial am avut probleme cu tiroida, dar acum ceva timp am făcut metastază la plămâni. Și mă simt bine.

Odată ce terminam cu prezentările, Patrick ne întreba mereu dacă cineva avea ceva de împărtășit. Apoi începeau lucrurile care te scoteau din sărite: toată lumea vorbea despre lupte și bătălii date și despre a câștiga și a da înapoi și a face examinări imagistice. Dar, ca să fiu cinstită, Patrick ne lăsa să vorbim și despre moarte, cu toate că mulți dintre ei nu erau pe moarte. Cei mai mulți aveau să ajungă la vârsta maturității, la fel ca Patrick.

(Ceea ce însemna că era multă competitivitate, pentru că ei nu voiau să învingă doar cancerul, ci și pe ceilalți oameni din încăpere. OK, e absurd, dar când medicii îți spun că ai, să zicem, o șansă de 20 la sută ca să mai trăiești cinci ani, socoteala te lovește brusc și îți dai seama că asta înseamnă o persoană din cinci... astfel că privești în jurul tău și gândești, așa cum ar face orice persoană sănătoasă: trebuie să trăiesc mai mult decât patru dintre acești ticăloși.)

Singurul lucru bun în acest Grup de Sprijin era Isaac, un băiat slab cu față lunguiață și cu păr blond, drept, care îi cădea peste un ochi.

Și, de fapt, ochii lui erau problema. Avea un ciudat și rar întâlnit cancer la ochi. Unul dintre ochi îi fusese extirpat când era mic, iar acum purta o pereche de ochelari cu lentile extrem de groase, care îi făceau ochii (atât pe

cel real, cât și pe cel de sticlă) să pară imenși, ca și cum întreaga lui față se rezuma doar la acel ochi fals și la acel ochi sănătos, ambii fixându-te cu privirea.

Din câte înțelesesem din puținele ocazii în care Isaac împărtășise cu noi anumite experiențe, cancerul recidivase, punând în pericol mortal ochiul rămas.

Eu și Isaac comunicam aproape în mod exclusiv prin oftaturi. De fiecare dată când cineva vorbea despre diete care combat cancerul sau despre mirositul aripioarelor de rechin sau chestii de genul ăsta, el se uita la mine și ofta ușor. Eu clătinam din cap de-abia perceptibil și, la rândul-mi, suflam aerul afară.

Așa că Grupul de Sprijin era o pacoste și, după câteva săptămâni, aproape că trebuia să fiu dusă cu forța acolo. De fapt, în miercură în care l-am cunoscut pe Augustus Waters, am făcut tot posibilul să scap de acesta, în timp ce urmăream cu mama a treia etapă dintr-un maraton de douăsprezece ore din sezonul anterior al emisiunii *America's Next Top Model*, pe care recunosc că-l văzusem deja, dar mi-era totuna.

Eu:

— Refuz să merg la Grupul de Sprijin.

Mama:

— Unul dintre simptomele depresiei este lipsa de interes pentru activități.

Eu:

— Lasă-mă să urmăresc *America's Next Top Model*, te rog.
E o activitate.

Mama:

— Televizorul este o pasivitate.

Eu:

— Of, mamă, te rog!

Mama:

— Hazel, ești deja adolescentă. Nu mai ești copil. Ai nevoie să-ți faci prieteni, să ieși din casă și să-ți trăiești viața.

Eu:

— Dacă vrei să fiu adolescentă, nu mă mai trimite la Grupul de Sprijin. Cumpără-mi un buletin fals ca să pot merge în cluburi, să beau vodcă și să fumez iarbă.

Mama:

— În primul rând, tu *nu* fumezi iarbă.

Eu:

— Vezi? ăsta e unul dintre lucrurile pe care aș ști să le fac dacă mi-ai face rost de un buletin fals.

Mama:

— Mergi la Grupul de Sprijin.

Eu:

— OFFFFFFFFFFFFFFFFF!

Mama:

— Hazel, meriți o viață.

Asta mi-a închis gura, cu toate că nu prea vedeam ce avea de-a face *viața* cu mersul la Grupul de Sprijin. Totuși, am fost de acord să merg — după ce am negociat dreptul de a înregistra episoadele din *ANTM* pe care aveam să le pierd.

M-am dus la Grupul de Sprijin din același motiv pentru care acceptasem ca o soră medicală, absolventă cu diplomă a doar optsprezece luni de studiu, să mă otrăvească cu chimicale botezate cu nume exotice: voisem să-mi fac părinții fericiți. Nu există pe lume decât un singur lucru mai nasol decât a fi bolnav de cancer la șaisprezece ani, și anume să fii părintele unui copil bolnav de cancer.

La ora 16:56, mama a parcat pe aleea circulară din spațele bisericii. Pentru a trage de timp măcar preț de o secundă, m-am prefăcut că sunt ocupată cu butelia mea de oxigen.

— Vrei să ți-o duc eu înăuntru?

— Nu, mă descurc, i-am răspuns.

Butelia cilindrică de culoare verde cântărea doar câteva kilograme și aveam și un cărucior din oțel pentru a o trage după mine. La fiecare minut îmi furniza doi litri de oxigen printr-o canulă, un tub transparent care se bifurca exact sub nasul meu, se înfășura pe după urechi și se reunea în nări. Șmecheria era necesară, căci plămânii mei nu mai funcționau ca niște plămâni.

— Te iubesc, mi-a zis în timp ce eu coboram din mașină.

— Și eu pe tine, mamă. Ne vedem la șase.

— Fă-ți prieteni! mi-a strigat pe geamul pe care îl lăsase în jos.

N-am vrut să iau liftul, deoarece, în cadrul Grupului de Sprijin, mersul cu liftul e genul de activitate destinată Ultimelor Zile, așa că am decis să urc pe scări. Am înșfăcat un fursec și mi-am turnat niște limonadă într-un pahar de carton și apoi m-am răsucit pe călcâie.

Un băiat mă privea insistent.

Eram aproape sigură că nu-l mai văzusem până atunci. Înalt și musculos, făcea să pară mic scaunul pe care stătea, un scaun din plastic turnat, pentru clasele primare. Păr de culoarea mahonului, drept și scurt. Părea să fie de vârsta mea, poate cu un an mai mare, și stătea cu coccisul pe marginea scaunului, într-o poziție ușor agresivă, cu o mână ținută pe jumătate în buzunarul jeanșilor lui de culoare neagră.

Am privit în altă parte, brusc conștientă de pleiada mea de defecte. Eram îmbrăcată în niște jeanși vechi,

care cândva îmi fuseseră ficși, acum fiind destrămați în locuri ciudate, și un tricou galben care făcea reclamă unei formații și care oricum nu-mi mai plăcea. La fel și părul meu: aveam o tunsoare paj, dar nu mă sinchisisem nici măcar, de exemplu, să mă pieptăn. Mai mult, aveam niște obraji caraghioși ca de veveriță fălcoasă, efectul secundar al tratamentului. Arătam ca o persoană normal proporționată, care avea un balon drept cap. Ca să nu mai vorbim despre picioarele umflate în zona gleznelor. Și totuși — i-am aruncat o privire —, el încă nu-și luase ochii de la mine.

M-am prins de ce se i se spune *contact vizual*.

M-am dus în cerc și m-am așezat lângă Isaac, la două locuri distanță de băiat. L-am privit iar pe furiș. El continua să se uite la mine.

Uite ce e, dă-mi voie s-o spun: era sexy. Un băiat care nu e sexy te privește neîndurător și în cel mai bun caz este ciudat, iar în cel mai rău, este o formă de hărțuire. Dar un băiat sexy... altă mâncare de pește.

Mi-am scos telefonul și am apăsat o tastă să văd cât era ceasul: 16:59. Cercul s-a completat cu nenorocoșii între doisprezece și optsprezece ani, și Patrick a început cu rugăciunea pentru liniște: *Doamne, dă-mi liniștea să accept lucrurile pe care nu le pot schimba, curajul de a schimba lucrurile pe care le pot schimba și înțelepciunea de a le deosebi*. Tipul încă se zgâia la mine. Am simțit că roșesc.

Într-un final, m-am decis că cea mai bună strategie era să mă zgâiesc și eu la el. La urma urmelor, băieții nu dețin monopolul asupra Zgâitului. Așa că m-am uitat la el, în timp ce Patrick ne aducea la cunoștință pentru a mia oară faptul că îi lipseau boășele etc. și, curând, s-a

pornit concursul de zgâit. După o vreme, băiatul mi-a zâmbit, apoi, într-un sfârșit, ochii lui albaștri s-au uitat în altă parte. Când m-a privit din nou, am ridicat din sprâncene ca pentru a-i spune: *eu câștig*.

El a ridicat din umeri. Patrick a continuat și am ajuns, în sfârșit, la partea cu prezentările.

— Isaac, poate că azi ai vrea să începi tu. Știi că te confrunți cu lupta contra cronometru.

— Mda, a spus el. Eu sunt Isaac. Am șaptesprezece ani. Și se pare că va trebui să suport o intervenție chirurgicală în două săptămâni, după care voi fi orb. Nu vreau să mă plâng sau ceva de genul, căci știu că pentru mulți dintre noi e cu mult mai rău, dar, mda, vreau să spun că a fi orb e cam nașpa. Cu toate astea, prietena mea mă ajută. Și prietenii, așa ca Augustus.

A dat din cap spre băiat, care acum avea un nume.

— Deci, mda, a continuat Isaac.

Își privea mâinile pe care și le împreunase sub forma unei colibe indiene.

— Nu prea ai ce face în privința asta.

— Isaac, noi suntem aici pentru tine, i-a spus Patrick. Copii, să-i spunem asta lui Isaac.

Și i-am spus-o toți, în cor:

— Isaac, noi suntem aici pentru tine.

Urma Michael. El avea doisprezece ani. Avea leucemie. Avusese leucemie dintotdeauna. Era în regulă. (Sau, cel puțin, așa spunea. Urcase cu liftul.)

Lida avea șaisprezece ani și curând avea să devină obiectul atenției băiatului sexy. Era o prezență obișnuită — aflată într-o remisie de durată a unui carcinom apendicular, despre care nici nu știusem până atunci că există. Ea zicea — așa cum o făcea de fiecare dată când

eu eram prezentă la întrunirile Grupului de Sprijin — că se simțea *puternică*, ceea ce mie, în timp ce tubușoarele îmi gâdilau nărilor, mi se părea că ar fi lăudăroșenie.

Până să ajungă la el, au mai urmat alți cinci. Când i-a venit rândul, a zâmbit ușor. Vocea îi era joasă, răgușită și incredibil de sexy.

— Mă numesc Augustus Waters, a spus el. Am șaptesprezece ani. Acum un an și jumătate am avut un început de cancer osos, dar azi mă aflu aici la cererea lui Isaac.

— Și cum te simți? l-a întrebat Patrick.

— O, mă simt ca un barosan, a spus Augustus Waters, zâmbind în colțul gurii. Prieteni, sunt într-un montagne russe care doar urcă.

Când mi-a venit rândul, am spus:

— Numele meu este Hazel. Am șaisprezece ani. Cancer de tiroidă cu metastaze pulmonare. Sunt bine.

Ora s-a scurs iute: s-au rememorat luptele, bătăliile câștigate în toiul războaielor care cu siguranță urmau să fie pierdute; speranța de care să te agăți; familiile care erau și lăudate, și criticate; se cădea de acord că prietenii nu pricepeau; se vărsau lacrimi; se oferea mângâiere. Nici Augustus și nici eu n-am mai deschis gura până ce Patrick a spus:

— Augustus, poate ai vrea să împărtășești ceva grupului.

— Temerile mele?

— Da.

— Mă tem de uitare, a spus el după o clipă. Mă tem de asta așa cum se teme orbul din proverb de întuneric.

— Prea curând, a spus Isaac, zâmbind vag.

— Am fost insensibil? a întrebat Augustus. Pot fi destul de orb la sentimentele altora.

Isaac a râs, dar Patrick a ridicat un deget muștrător și a spus:

— Augustus, te rog! Hai să revenim la *tine* și la luptele *tale*. Ai zis că te temi de uitare?

— Așa am zis, a răspuns Augustus.

Patrick părea pierdut.

— N-ar vrea... ăăă... ar vrea altcineva să spună ceva legat de asta?

Nu mai urmasem cursurile vreunei școli de trei ani. Părinții îmi erau cei mai buni doi prieteni. Cel de al treilea prieten bun era un autor care nu știa că exist. Eram o persoană destul de timidă — nu genul care ridică mâna.

Și totuși, de data asta, mă hotărâsem să vorbesc. Am ridicat mâna pe jumătate, iar Patrick, a cărui încântare era evidentă, a spus imediat:

— Hazel!

Începusem să mă deschid, așa presupunea el. Deveneam parte din grup.

M-am uitat înspre Augustus Waters care, la rândul-i, mă privea. Aproape că puteai vedea prin ochii lui, care erau atât de albaștri.

— Va veni o vreme, am spus, când vom fi cu toții morți. Cu toții. Va veni o vreme când nu vor mai fi oameni rămași care să-și aducă aminte că ar fi existat vreunul și că specia noastră ar fi făcut vreodată ceva. Nu va mai fi rămas niciunul să-și amintească de Aristotel sau de Cleopatra, darămite de tine. Tot ceea ce noi am făcut și am construit, și am scris, și am gândit, și am descoperit va fi uitat, iar toate astea — am făcut un gest cuprinzător — vor fi fost în zadar. Poate că vremea asta se apropie sau poate că e la milioane de ani distanță, dar chiar dacă

vom supraviețui prăbușirii sistemului nostru solar, tot nu vom supraviețui pentru vecie. A existat o vreme înainte ca organismele să fi avut conștiință și va exista un timp și după aceea. Și dacă inevitabilitatea uitării omenești te îngrijorează, eu te încurajez s-o ignori. Dumnezeu e martor că așa fac toți ceilalți.

Învățasem asta de la al treilea cel mai bun prieten mai sus-menționat, Peter Van Houten, autorul singuratic al cărții *O durere supremă*, carte care era Biblia mea. Peter Van Houten era singura persoană peste care dădusem și care părea: (a) să înțeleagă cum e să fii pe moarte, și (b) era în viață.

După ce am terminat, a urmat o tăcere destul de lungă, timp în care am observat cum lui Augustus i se lățea un zâmbet pe toată fața — nu genul de zâmbet strâmb al băiatului care încearcă să fie sexy în timp ce se zgâiește la mine, ci zâmbetul lui adevărat, prea mare pentru chipul lui.

— Fir-ar să fie, a spus Augustus liniștit, cât de diferită ești!

Niciunul dintre noi n-a mai spus nimic pe durata întrunirii. La sfârșit, a trebuit să ne ținem cu toții de mâini, iar Patrick a condus rugăciunea.

— Iisuse Hristoase, ne-am adunat aici, în inima Ta, *întru totul în inima Ta*, ca niște supraviețuitori ai cancerului. Tu, doar Tu, ne cunoști așa cum ne cunoaștem noi înșine. Îndrumă-ne spre viață și spre Lumină în vremea încercărilor noastre. Ne rugăm pentru ochii lui Isaac, pentru sângele lui Michael și al lui Jamie, pentru oasele lui Augustus, pentru plămânii lui Hazel, pentru gâtul lui James. Ne rugăm ca Tu să ne poți vindeca astfel încât noi să putem simți iubirea Ta și pacea Ta, care depășesc toată